

Vegetarische baauwvakkers

n verhoal ien t Grunnegers deur Be Kuipers

t Baauwvak ien Nederland stait nait echt open veur wat nijs, veur innovoatsie, zoas dat ien Japan en Korea en ook ien Sweden wel gebeur. Doar baauwen ze hail slim industrieel en geautomatiseerd ien geconditioneerde febrieken mit n ongeloofelk hoge kwoaliteit. Anno 2012 wordt ter ien ons laand nog aaltied veul stört, timmerd en metseld, net as aiwen leden. Joa, is wel wat nijs kommen, boormesienen op badderijen, hier en doar n computer en n kovvieauto-moat ien schaftkeet. Mor dat is t din ook wel zo'n beetje.

Baauwploats is nog altied n folkloristies hoogtepunt ien t haile proces van n gebaauw, van initiatief tot sleup. En ook ien moatschappelk opzicht is t baauwvak slim conservatief. Dat wer mie hail dudelk dou ik n joar of tien leden n opfriscursus volgde mit vakgenoten van aander baauwbedrieven en ingenieursbureau's ien n hotel ien Gelderland. 'Op de hei', zoals dat haitte. n Verslag.

t Is oardeg zwoar, haile dag en n gedaailte van oavond cursus, al liekt t veur n boetenstoander n oepke. Aingoal mout we kop ter bie holden en opletten. Wie hebben t over regelgeven oet Brussel, veraanderns ien t 'Bouwbesluit' en n nij model projectorganizoatsie. n Biespiekerkursus veur baauwvakkers zegmor, zunder dat we aan t timmern bennen.

Smirregs noa t eten, om n uur of twij, is t voak kriezes. Din wor wie apmoal toch zo suf en sloaberg. t Is n haile skripsie om din wakker te blieven. Nog mor weer n kop kovvie wil wel es helpen. Nait zozeer kovvie zulf, mor meer t even ien bewegen kommen. Noa zo'n dag mit wel tien koppen kovvie trillen handen mie dervan, soavends. Kinnen ook thee kriegten, mor dat vien ik niks, wodder mit n smoakje. Aigelk zol we smirregs, noa de lunch, n uurke sloapen mouten. Mor tied is geld, ook ien t baauwvak. En dat apmoal n week laank.

Soavends zit we ien eetzoal van t hotel tegenover nkander aan laange toavels veur t diner. n Dikke dareg man en persies geteld aín vraauw. Emancipoatsie van vraauwlu lopt ook hier nait veurop. Ien mien jonge joaren ien t baauwvak zaag je gewoon haildaal naargens gain vraauwluu. Joa, veur t kovvie rondbrengen op kantoor doar ik dou waarkte, mor aans nait.

Ien zeuventeger joaren was der ais n vraauw onder sollicitanten veur de functie van constructeur bie ons op ofdailen. Zai was net ofstudaaierd aan TH ien Delft en wol geern n joarofwat ervoaren opdoun op n baauwkundeg bureau. t Betrekkelk lege seloares veur heur niveau was schienboarlek gain perbleem. Mor mien chef gooide heur sollicitoatsiebraif doalek vot, zunder hom te lezen. "Een vrouw..., dat kan natuurlijk niet!"

Loader kon je hier en doar wel es ain tegenkommen dij wat dee mit vörmgeven en kleur of mit planterij, n binnenhoesarchitecte of n styliste. Leste joaren kommen der aal meer vraauwen ien de baauw, mainst op kantoor, achter computer. Mor toch nog aaltied hail waainig ien echte baauwkundige beroupen ien t middenkoader: beton- of stoalconstructeur, bedrieffsllaider, oetvoerder.

En nog altied bennen der hoast gain vraauwelke baauwvakkers: betonwaarkers, metseloars, staaigerbaauwers. t Is inderdoad ook swoar waark, mor dat is t waark van zaikenverzörger ien n verpleeghoes ook, heb ik mie vertellen loaten. En dat bennen toch mainst vraauwluu... n Kwestie van beeldvörming, denk ik.

Bie ons aan toavel is n roken- en nait-rokengedaailte. Ongeveer n daarde van onze groep moakt gebruik van t leste. Nait-roken rakt ien t baauwvak bliekboar den toch ook stoaregaan ienbörgerd. Toch bennen mien collega en ik de anigste vegetariërs van onze groep, zo bliekt even loader. Dat konden wie - hail attent van t hotel - van teveuren opgeven bie receptie. Wie lopen der ook nait mit te koop.

Mor onze plak aan toavel zegt deste meer. As t veurgerecht serveerd wordt, n carpaccio mit loagjes rood vlees, kriegten wie dunne plakjes rode zalm over wat gruinte. t Vaalt nog gainain

op. Mor as doarnoa de entrecotes kommen, kriegen wie zeeboars. En dat valt aal op: "Hé, mag je wél vis? Dat is toch ook een dier?"

Ik ben verboasd dat ik mien keuze nog oetleggen mout. Dat ik wat eten mág. Asof der n instantie boeten en boven mie is, dij mie dat toustaait, of verbudt. Mit roken was dat vrouger netzo. Mainstied ging dat om vraauwlu of n enkele haalfzaachte kerel. As je as man nait rookten, mos je dat oetleggen. Staarker, den mos je ook haile dag ien bedompte roemte waarken, doar sigeredderook te snieden was. Mor was gainain dij dóar wat van zee.

Ientied rookt ter van oldere generoatsie manlu hoast gainent meer. Vraauwlu des te meer, t kin verkeren... Mor bliekboar is ain mit n vleesloos dieet ien t baauwvak nog altied n widde roaf. Ik hol mie veur dat dit ooit nog es goud komt. Mit nait-roken begunt ter ja ook op te lieken. Mor t baauwvak lopt ook hier nait veurop, dus dat kin nog wel even duren.

Noa evenkes noadenken wordt mien ofkeer van vleesindustrie pareerd mit n tegenzet: "Zalm en baars worden ook gekweekt in bassins." Ik kin t nait ontkennen. Kaalm leg ik oet dat t bie mie nait zwaart-wit is. Dat ik feidelk gain rood vlees lus en ook gain ofval-vlees. Dat ik gewoon mien aigen oafwegen moak en zo mien keus moak. "Dat mag toch?", vroag ik wat overbodeg en ook n beetje oet verdedegen. "Maar natuurlijk, ga gerust je gang." Joa, ze begriepen mie en leggen mie oet fersoon ook niks ien weeg. Wie blieven beschoafd en netjes mit nkander omgoan.

Mor zai bennen nait onder iendruk van mien argumenten, want dij goan ien heur ogen mank aan n iesdern logica, dat kin ik wel vernemen. Ik mout veur heur superconsequent wezen mit mien opvattens over t eten van daaier. Of ze dat meschain zulf nait bennen, of haildaal gain opvattens hebben over heur eten, doar heb we t nait over.

Allain t argument van de antibiotica ien hondervlees moakt nog n beetje iendruk. Hier en doar wordt ienstemmend noar mie nikkopt. Mor dat is toch ook veurnoamelk oet baangehaid, denk ik. Want stel joe veur dat je zaik worden en medisienen helpen din ienains nait meer...

Aanderdoagsmirregs, bie n 'break' om n uur of vaaier, as wie wat dinken - en doarbie ook n snack serveerd kriegen, hapt mien collegoa lekker ien n puntstoetje mit n kroket. Ienains krigt e van n collegoa te heuren: "Hé..., je was toch vegetariër?"